

Universitätsbibliothek Paderborn

Medvlla Theologica

Ex Sacris Scriptvris, Conciliorvm Pontificvmqve Decretis, Et Sanctorvm Patrvm Ac Doctorum Placitis Expressa ; In qua, quidquid tum ad fidei mysteria sanè ac rectè intelligenda, & ab erroribus quibusvis secernenda, tum ad sacramenta debitè conficienda & ministranda, tum ad actiones humanas iuxta ...

Abelly, Louis

Coloniæ Agrippinæ, 1658

IV. An sint aliquæ relationes inter personas diuinas, qout, & quales.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38954

ctus vocatur amor & charitas Dei, quæ quidem spectant ad voluntatem.

Præterea, nisi dicamus Filium produci per intellectum, & Spiritum Sanctum per voluntatem, non posset explicari, cur productio Filij esset vera generatio; Spiritus Sancti non item, ut ex infra dicendis plenius constabit.

SECTIO IV.

An sint aliqua relationes inter personas diuinas, quot, & quales.

Dicendum 1. aliquas esse relationes reales inter personas diuinas. Hæc propositio est de fide.

Probat 1. ex scriptura, quæ pluribus in locis personas diuinas nominibus relatiuis Patris, Filij, & Spiritus Sancti exprimit & appellat, ut constat ex antè dictis: Pater enim & Filius sunt correlata, quia Pater, est alicuius Filij; Pater; & Filius, cuius Patris Filius; similiter Spiritus Sanctus est ab aliquo spirante; cumque (sicut dictum est) per modum amoris procedat, relationem necessario dicit ad principium, quia omnis amor est alicuius amantis.

Probat 2. ex Conc. Toletano vndecimo in confessione fidei, vbi expresse dicitur personas diuinas referri relationibus: & Conc. Florentino Sess. 18. vbi Ioannes Theologus agens patres Latinorum ait, apud omnes Doctores constare, solam in diuinis relationem multiplicare personas.

Probat 3. ex S. Augustino lib. 5. de Trinit. cap. 5. vbi dicit Patrem & Filium non appellari secundum substantiam, id est secundum esse absolutum; sed secundum esse relatiuum: nec Patrem dici ad se, sed ad Filium, nec Filium ad se, sed ad Patrem.

Probat 4. hæc ratione: Diuina personæ distinguntur inter se realiter, ut de fide esse supra dictum est: atqui non distinguntur per essentiam, cum hæc vna eademque sit

in tri-

in tribus personis : ergo per reales relationes, cum nullo aliud distinctionis fundamentum in illis reperiri possit.

Dicendum 2. esse quatuor relationes reales in Diuinis, nec plures, nec pauciores; scilicet Paternitas & Filiatio, Spiratio actiua & spiratio passiua. Ita S. Thom. quaest. 28. art. 4. & communiter omnes cum eo Theologi. Probatur hac ratione, qua utitur S. Tho. Omnis origo & processio realis vnus ab altero exigit necessario duos respectus oppositos, quorum vnus sit precedentis ad principium, a quo procedit, alter ipsius principij ad id, quod ab illo procedit: ergo, cum in diuinis duae sint processiones (vt sectione precedenti dictum est) sequitur esse quoque quatuor relationes reales; vnam, quae est Patris ad Filium, & vocatur Paternitas; alteram, quae est Filij ad Patrem, & vocatur Filiatio; tertiam, quae est Patris & Filij tanquam vnus Principij ad Spiritum Sanctum; & vocatur Spiratio actiua; quartam denique, quae est Spiritus Sancti ad Patrem & Filium, & vocatur Spiratio passiua.

Dicendum 3. relationes in diuinis distingui inter se realiter. Ita S. Thom. art. 3.

Probatur ex Conc. Toletano vndecimo in confessione fidei, vbi dicitur in relatione cerni numerum personarum, hoc est ideo tres personas in diuinis realiter inter se distingui: quia inter ipsas relationes aliqua reales inveniuntur; vnde infertur etiam relationes ipsas realiter inter se distingui, cum quidquid realiter distinguit vnus ab alio, debeat esse realiter distinctum a reali distinctiuo illius.

Idem constat ex eo, quod dicit Boetius lib. de Trinit. quod substantia in diuinis continet vnitatem, relatio vero multiplicat Trinitatem, vnde sequitur, quod, si relationes illae non distinguerentur ab invicem realiter, non esset in diuinis trinitas realis, sed rationis tantum, seu per solam mentis operationem, quod Sabellianam haeresim redoleret.

Probatur insuper ex eo, quod dicit S. Thom. loco cit. ea distinguuntur inter se realiter, inter quae realis oppositio inueni-

inuenitur; atqui inter relationes diuinas talis oppositio inuenitur; cum de ratione relationis cuiuslibet fit, vt inter terminos relativos fit oppositio relatiua, alioquin nec esset relatio: ergo relationes diuinae inter se realiter distinguuntur.

Est tamen obseruandum spirationem actiuam, quamuis realiter a spiratione passiuam distinguatur, nullo modo distingui à paternitate aut filiatione; tum quia secundum axioma commune Theologorum, in diuinis omnia vnum sunt, nisi vbi obuiat oppositio relatiua; tum etiam, quia (vt definitum est in Conc. Lateranensi cap. Damnamus, sub Innocentio III.) in diuinis non est quaternitas rerum; esset autem, si actiua Spiratio à Paternitate & Filiatione realiter distingueretur.

Dicendum 4. relationes diuinas non distingui realiter ab essentia diuina. Huic veritati, quæ de fide est, oppositus fuit error Gilberti Porretani, qui (vt constat ex Conc. Remensi sub Eugenio III. & ex S. Bernardo serm. 80. in Cant.) assererat relationes diuinas ab essentia diuina distingui realiter, esseque illi velut assistentes & affixas, quod etiam testatur S. Thom. sup. art. 2.

Refellitur hic error, & veritas nostræ fidei probatur 1. autoritate ipsius Conc. Remensis, in quo (vt refert Baronius tom. 12. ad ann. 1148.) præfatus error præfente & præfidente ipso Eugenio summo Pontifice damnatus est: & in confessione fidei art. 3. expressè definitum est, nullas esse in Deo relationes, quæ non sint ipse Deus.

Probat 2. autoritate SS. Patrum, quos Magister sententiarum lib. 1. dist. 1. & 31. fusè citat, & præsertim S. Bernardi, qui ex professione in loco supra citato veritatem huius assertionis, tanquam fide diuinam credendam, contra præfati Gilberti errorem propugnat.

Probat 3. hæc ratio: si aliqua esset inter essentiam diuinam & relationes distinctio, sequeretur aliquam esse in Deo compositionem, cum in eo plures inter se realiter distinctæ res reperirentur; quod omnimodæ eius simplicitati absolute repugnat.

Dices,

Dices, inde sequi relationes illas inter se realiter non distinguui; quæ enim sunt eadem vni tertio, sunt eadem & inter se, vt fert axioma Philosophorum: atqui relationes illæ sunt idem realiter cum essentia diuina: ergo etiam & inter se. Resp. dictum axioma, verum esse in rebus creatis & finitis, falsum in præsentis mysterio, quod nec Aristoteles nouit, nec vllus ethnicorum Philosophorum cognoscere naturaliter potuit; proindequæ illo non obstante verum esse id, quod fides docet, Deum esse verè vnum in essentia, trinum in personis, diuinamquæ essentiam ob infinitatem suam identificare sibi omnia, cum quibus nullam habet oppositionem, ac proinde omnes diuinas relationes; cum tamen hæ sibi mutuo identificari nequeant, ob realem, quam ad inuicem habent oppositionem.

SECTIO V.

An sint admittenda aliquæ notiones in personis diuinis, & quot.

PER notiones hic intelligimus proprietates quasdam personales & veluti notas, quibus personæ diuinæ inter se distinguuntur in ordine ad nostrum intellectum. Circa quætionem igitur propositam.

Dicendum 1. aliquas notiones in diuinis esse admittendas. Ita S. Thom. quæst. 32. art. 2. & post illum communiter omnes Theologi. Constat 1. ex S. Aug. lib. 5. de Trinit. cap. 6. Vbi ait aliam esse notionem, quæ Pater æternus intelligitur vt genitor; aliam, quæ dicitur ingentus; prioremquæ ei competere relative ad Filium, posteriorem verò absolute in ordine ad seipsum. Et ex S. Basil. ep. 43. vbi vocat notionem, propriam personæ formam & notam, vel characterem seu signum distinctiuum; & dicit illas notiones esse necessarias, vt de Trinitatis mysterio inconfusa cognitio habeatur.

Probat 2. ex eo, quod (vt rectè obseruat S. Doctor supra)